

Stavebnictví: rozpočtové škrty budou kontraproduktivní

Author: Libor Klug | Published: 14.03.2012

Podobná situace nastala nyní i ve stavebnictví. Jelikož od 1. ledna letošního roku se zvýšila DPH z 10 na 14 % a toto zvýšení se týká například i výstavby sociálního bydlení, stavební firmy to řešily tak, že si nechaly takové projekty zaplatit ještě v prosinci, tedy ve starých cenách. A tak nastal onen neočekávaný růst ve stavebnictví. Další příčinou tohoto statistického zvýšení stavební produkce může být změna ve výběru daní, neboť od nového roku je plátcem daně odběratel stavebních prací a dodávek. Jinou možnost nevidím, protože nějaký výjimečný masivní stavební boom rozhodně v posledním měsíci minulého roku nenastal. Tato skutečnost je patrná i z počtu vydaných stavebních povolení a předpokládaných nákladů na povolované stavby.

Pozitivních zpráv pomálu

Důkazem předchozího tvrzení je fakt, že se jedná prakticky o jedinou pozitivní zprávu z oboru v minulém roce. Jinak je situace hodně neveselá, za minulý rok se stavebnictví podle předběžné statistiky propadlo zhruba o 3,1 %, krachují nejen malé a střední firmy, ale také velcí hráči na trhu. V poslední době to byla ostravská stavební společnost Eiffage Construction Česká republika, mám ovšem obavy, že letos můžeme podobných černých zpráv očekávat daleko víc.

Krach však nepocítí pouze asi 140 zaměstnanců firmy Eiffage, ale dotkne se i stovek jiných firem především v Moravskoslezském kraji, které pro ni pracovaly, a to v důsledku řetězové reakce. Jestliže se méně staví, pocítí to i projekční firmy a architektonické ateliéry, které se na nových stavbách podílejí. Dále to odnesou i lidé z dělnických profesí, například kopáči, pracovníci elektrorozvodných závodů, plynáren, vodáren a kanalizací, kteří budou mít logicky rovněž méně práce.

Jedním z důvodů je globální finanční krize, která ničí stavebnictví více než jiné obory. Toto odvětví tvrdě doplácí na nedostatek peněz ve veřejné i soukromé sféře. I proto v minulém roce podle údajů Svazu průmyslu ve stavebnictví více 75 % developerů klesly tržby a méně si vydělaly i více než dvě třetiny výrobců stavebních materiálů.

Chybí peníze soukromé i veřejné

V letošním roce nelze ve stavebním sektoru očekávat žádné zlepšení, ba naopak - situace se bude spíše zhoršovat, protože zakázek je méně než před rokem. To se týká hlavně přípravy nových dopravních staveb, které jsou první na řadě v rámci vládních úsporných opatření.

Stavebnictví přitom mělo být jednou z priorit současné vlády, ovšem opak je pravdou. Přes hlasité vládní proklamace se snížil příspěvek státu do Státního fondu dopravní infrastruktury za poslední dva roky o 76 miliard korun. Nečasův kabinet zdůvodňuje tyto škrty nutností šetřit, ovšem paradoxně může dosáhnout pravého opaku. Pokud se totiž bude stavět méně dálnic nebo železničních koridorů, tak budou ohrožena pracovní místa desetitisíců lidí. Jestliže je zaměstnavatelé propustí, bude se o ně muset starat stát. Průměrná výše podpory v nezaměstnanosti činí v současné době kolem 6 000 korun měsíčně - jestliže by stavebnictví opustilo pouze deset tisíc pracovníků, tak jim stát jenom za pouhý jeden měsíc bude muset vyplatit zhruba 60 milionů korun na podporách, když za rok pak tato suma vzroste na 720 milionů korun.

Argument, že stát nemá peníze, neuznávám. Je potřeba nejenom škrtnat, ale rovněž ve státním rozpočtu hledat další zdroje. Možnosti se nabízí například ve zrušení zbytečných státních úřadů, třeba diplomatických zastoupení v zemích, která nejsou pro Českou republiku z ekonomického nebo politického hlediska důležitá. Stát, kraje a obce mají rovněž velké rezervy ve výběrových řízeních na nákup zboží, na nové stavby nebo na zajištění potřebných služeb například dodavatele energií. Nejsem daleko od pravdy, když řeknu, že v této oblasti se v rámci České republiky dají ušetřit miliardy. Vláda by proto měla najít peníze, které by mohla využít užitečněji, například větší podporou programů Panel nebo Zelená úsporám a klíčových dopravních staveb. Pak je šance, že stavebnictví poroste dlouhodobě a nejenom na papíře.

Autor je ředitelem stavebně-inženýrské společnosti SAWY Group.

Fotografie: [Kapsa](#)

14.03.2012 09:24, Libor Klug